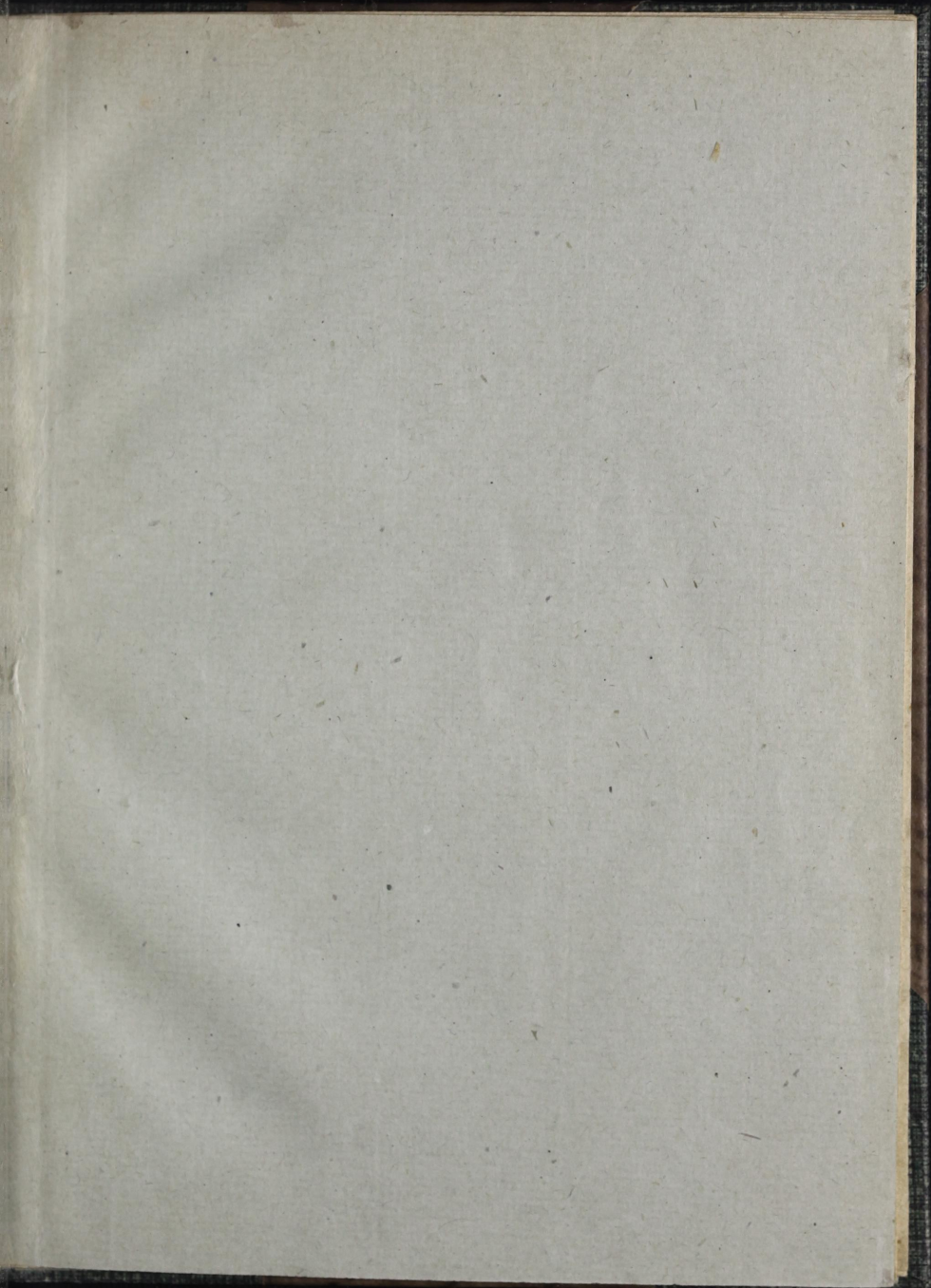

RMI.4°
196

Pécsi János
Oecon.
conjugalis

Kolozsvár
1580

471.

NOMIA
ugalis,
ZASOC
lo szép ének
tishti és kaz
MEG LATTZIC.

notam.

Attyánknac dolgáról.

COLOSVÁR AT

elnyébe, i s o.
ndöben:

ŐECONOMIA
 coniugalis,
 AZHAZASOC
 életiről való szép ének
 mellybe tisztí és kaz
 DAGSÁGA MEG LATTZIC.

Ad notam.

Beféltet Abrahám Attyánknae dolgától.

NYOMTATOT COLOSVÁR AT

Heltai Gaspárné Műhelyébe, i 5 8 0.
 Eftendőben:

GEOMETRIA

CONIUGATA

ALPHABETICA

ET

ALPHABETICA

M. ACADEMIAE
KÖNYVTÁRA

ALPHABETICA

ALPHABETICA

ALPHABETICA

ALPHABETICA

1
Mlekebec sokan már az Hazafságról,
Írásokat hattac annac berzéséről,
Hogy Istétől legyé hagyua sóltac arról
Azért beszédemet en is kezdem arról.

Panašom ne légyen czac en arra kerlec,
Hogy súkót malomban en ne hegedüllyec,
Tudom hogy soc sóual en keduet nem tébec,
De ha iót beszéllec: híšem kárt nem tébec.

Iò házaságának örömét ki látni,
Akarya, Kerebet annac fel kel venni,
És sokat békéuel abban meg kóštolni,
Tudgyad házas íššu így kel benté lenni,

Tudom hogy iò füllel est nem hallod tóštem,
De ha Isten veti nyakadra nem vetkem,
Noha nem egy aránt réšes minden léšen,
Czac az nyertes léšen, kiuel Isten léšen.

Házáságban társod azért illyen légyen,
Iò erkölczű, iámbor, és iò nemből legyen,
Engedelmešségben ki neked šolgállyon,
Hogy nemzetének is tištséget tegyen.

Az ki est talállya, hidgye bodog léšen,
Aranya, ezúšti búšféggel meg léšen,
De Istentől annac meg nyerése legyen,
Ki másút kešerti nem soc hašna léšen.

Léšen azért méšto az iò házas társhoz,
Ki rendeli šúuét tištán az Istenhöz,

És magát nem kőti gonosf buyasághoz,
 Illyen kébülettel kezdgyen házasághoz.

Az kazdagfág kedues láttyc most lokaknál,
 Telesben világi foc bolond iffiuknál,
 Az fegény iámborfág az aytón kiuül ál,
 Nem megyen Piroška Pálhoz, mert fegény Pál.

Mind tőriben este az gonosf Satannac,
 Kic foc kinczbe vetic hašnát hazaságnac,
 Emberről bölcz kit mond, hallot adomannac,
 Iò házas társ Menyből ašt nem vélic iobnac.

Istentől hagyatot tišti Házasoknac,
 Mi legyen, meg mondom már az iò Aššonnac,
 Czonttyából épüle Eua az Adámnac,
 Segitšege legyen azért ő Wránac.

Vigaštallya ötet šomorufágában,
 Ne boššoncza Wrát az ő haragyában,
 Könnyebicze inkáb minden bánattyában,
 Ne forditza keduet tiltot ágyas kázban.

Minden iámborfágnac Aššony šép tárháza,
 Legyen iò erkölczinec be zárlot ladáya,
 Hogy abba meg teššéc máfnac is példáya,
 Igy az ő hazánac léšen iò támaššša.

Paradiczomban Isten ešt el rendelé,
 Mikor házaságot ket ember kőšt šerze,
 Tišta életeket hogy nekic keduelné,
 Mint jelen letéuel Wrunc is tištelé.

3
Rólla rövid bival azért aſt ertetem,
Az mint ſent írásból is eſembe vettem,
Élöknecc hogy annya Eua legyen hittem,
Sép fiac miheltye aſt is meg engettem.

Omlotfaga mellyből Férfunál épül,
Ki vót czontya helyén mert más abból kéſül,
Még hólta vtán is neue neki többül,
Kárt vall azért az ki heyában hegedül.

Fánac ſép ágai láttyuc embereknél,
Szőlőnecc gyümölcsze kedues mindeneknél,
Valami dragábbat ismerſ drága kőnél,
Iò termő házass társ haſſnasb mind ezeknél.

Életecc Iſtennec így léſen keduében,
Ha tiſtrafág marad végig életőkben,
Tiſtra iegyest kéuán Christus ſeregében,
Külőmben házassoc nem léſnec keduében.

Láthad bodogfágban az olly házsnac Attyát
Kiuel együt látod az iò házsnac Annyát,
Az ki más biróual nem közli tanaczát,
Hűféggel mutattya czac Wrához magát.

DE FORMA ET DOTE BONA MVLIERIS.

Immár ſéplégéről többet aſſonnepec,
Szőllyunc, mellyet itél Világ ſép ortzánac,
Vélőc adot kinczét drága iegy ruhánac,
Meg mondom ezekben mit alitoc iobnac.

Czodaltác szépségét Görög Helenának,
 Kiért veszedelme lön az nagy Troyának,
 Szépség miat vesztet földön nagy söt Wrac,
 Kiben ritkán letec neuét jámborságnac.

Ió búuel hűséggel tökéletteliséggel,
 Ió leány ha fénlíc, Férhöz mehet ezzel,
 Iegy ruhája vagyon hidgyed nagy bőúséggel,
 Szépléget se vegyen mástól drága pénzel.

Senki czel czapásza ha nem kedues nála,
 Háza kiúul sinczen söt helyen szállásza,
 Wra kerelményét rea nem tziifrázza,
 Hanem jámborsággal ömagát ruházza.

Vegyen példát az ió asszony sient Saráról,
 Abraham Attyánknaac ió hűtös tarsáról,
 Vele egyetembe töb sient asszonyokról,
 Mutassa szépségét belső ruházatból.

Czac heában fénlíc, mert az fel töt konttybá,
 Drága gyöngy, jámborság ha nincz az asszobá,
 Istennél nincz semmi nagyob drágaságban,
 Iól öltözöt búuet ha lát Asszonyokban.

Czalarkoznac sokan sem vesztö tziifrában,
 Kic gyakorta valnac nagy kárt házaságban,
 Mikor a szép asszont lattyác más formában,
 Bankodnac rof sákot hogy vontác nyakokban.

El hányo beszédet Asszony táuoztalson,
 Tökellertes beszéd ő nálla maradgyon,

Mérges

5
Mérgeş fű módgyára haragya ne árczon,
Gonosz affonnál nincz mérgeşb fű vilagon.

Sorgalmatos háza gongyára mindenben,
Az iò affony eße nem forog az pintben,
Páúát nem követi az tarka köntösben,
Hosşu finger sem tart Wra erşényében.

Sokan edényeket vafsal erőşític,
Belé töt kinczeket kic erőşen felític,
Iò affonnál ninczen erőşb láda hóltig,
Ha ő benne Wra meg nem czalatkozític.

Végre bóllafában az affonyállatnac,
Határozás legyen tilalma bayánac,
Wra mit mond, ellen ő ne bóllyon annac,
Hogy ne legyen oka Wra haragjánac.

Mert gyakorta eßer tündgyuc emberc köştr,
Affony nyeluc miat vallot kişsebféget,
Azért az ollóual ne vághyon nagy render,
Wrától halgafson vgy vall tişteşségét.

A bigail affony példayát köueşéc,
Wroknac haragját lágy írral kötözéc,
Hogy foc czate pate köşític ne hallaféc,
Affonyoc dagallya othon temetteşéc.

Töbşépféget ennél valamit magadban,
Gondolhartz meg találş kit az iámborşagban,
Az jegy ruha mellet vegyed házafşagban,
Házafş tárfod léşen így nagy kazdafşagban.

Rendit

26
Rendit minden asszony azért óltalmazza,
Ékes öltözetben életét mutassa,
Iò erkölcsből legyen szabot szép palástya,
Mellyel fődöbbsécs rayta szép ruhája.
Iól meg látsad iffiu im hallod magadban,
Kazdaglág és szépség mi legyen asszonyban,
Kendezőt áll ortzát vátáld meg asszonyban,
Mint Isten formálta vgy fogad házadban.

DE FRVCTV MATRIMONII.

Már szép gyümölcszéröl bollyúc házasságnac
Mellyből ismerhettyúc drága vóltát annac,
Hasznát meg kóstitold gyümölcsz termő fádnc,
Ha tetzic szayadnc vgy itiled iónac.

Ótalmára vagyon el dőlő főuénec,
Az iò támasz vagyon nagy hasznára kertnec,
Első hasznalégyen azért házasságnac,
Hogy erőtlenléget támaszác egymásnac.

Nem tudgya kéuánni est az tudatlanlág,
Iouát sem böczúli annac az bolondlág,
De ha meg gondolnà, nincz nagyob dragaslág,
Ha fiakat teremt embernec házasslág.

Isten hogy két embert teremte meg áldà,
Mindennél előber ast meg paranczolà,
Hogy szaporodgyanac nekic ast meg hagyà,
Mellyben házasságnac hasznát meg mutatà.

Illyen

Illyen szép gyümölcszel azért asztalokat,
 Az kic ékeletic hogy környül fiokat,
 Vltetic, feleytic nagy soc bánattyokat,
 Attyac, mikor lattyac szép vnokáyokat.

Tüköre világnac à szép Napnac fénye,
 Kire néz ez földén minden ember semc,
 Világotság nélkül hasfontalan lenne,
 Illyen gyümölcsz nélkül ember nec élete.

Hallásra nincz keduesb édes attya neunél,
 A mellet berelmesb az szép annya neunél,
 Attyac ő fiaktól hallyác aſt iò keduel,
 Mennyei Attyánkat is tiftellyúc ezzel.

Olyan drága hasna ninczen semmi fánac,
 Mint ez iò fiakban vagyon az Attyaknac,
 Istápa lón Ioseph begény vén Iacobnac,
 Ez vólna iò tifti az iámbor fiaknac.

Mondgyác hogy à begény Fraterec ytallyác,
 A ſent házafságot ő közöttec tilttyác,
 Istennec berzését semminec alittyác,
 Czac kedueséc nállóc à szép búz Apatzác.

Az Klastromban begényec sokat koplalnac,
 Az sós víza mellet özuegyféget tartnac,
 Sentec, de hozzáoc Zesútrác közöl laknac,
 Özuegyfégeket hogy iobban titkolhasásac.

Életeket Isten nyiluan nem kedueli,
 Házafság rontóknac, sőt igen gyűlöli,

B Órdög

Órdög szerzésénc à bent Pál nevezzi,
Mert álnoc búveket mind iól által nézi.

DE OFFICIO VIRI ERGA VXOREM.

Befédünkben azért még is házassokra,
Tértűnc, mert házasság hasznát ézac azokba,
Láttuoc, mint tistiben iáryon bólluonc arra,
Iò házas férfit, hogy légyen iò gazda.

Vétecc életében meg lássa ne elséc,
Igaz szereteti tartáshoz ielennyéc,
Isten épületi az, ne kérelkedgyéc,
Szentül vgyeközzéc hogy ő velle lakyéc.

Diczi retet vében Isten elöt ebben,
Mértéklétéséget ha tart életében,
Gyarlo edénnyel büsz, ember ved esedben,
Meg ne törved mert kárt vallaß az tiedben.

Azért haragyokat olly határban tarczác,
Férfiac, búneket ha társoknac lattyác,
Minden adósságot mindigárt fel ne royác,
Eggyüt kel aggan vellec aßt gondollyác.

Iövendöben mint iár ember aßt meg lássa,
Hogy haragya miat ne romollyon társa,
Fog sokáig lenni velle maradása,
Haragyanac lében ackor meg banása.

Gondgyát ha viseli ő feleségénc,
Sokat kel engedni cömlenlégénc,

9
Nagy Som páltza nem kel ió aßony ember nec,
Aßc azért vgy tarczad mint tágyát tested nec.

Regulay at bēpen eleiben adgya.

Férfit mert neki előtte iaróya,
Simon biro megét fel vetni ne hadgya,
Mint iól tanithassa légyen arra gongya.

Az el lór nyillat melly nehéz hátra vonni,
Vissza vono aßont nehéz tanítani,
Sem harag, sem bēp bõ ha nem kezd ot fogni,
Bekéuel az ollyant kel neked bēnuedni.

Tanito Scolánac bölcz Socrates mondgya,
Gonos aßonyokat mert tanitnac abba,
Pacientiára ha ki meg álhattya,
Sentez közzé magát az be bāmlalhattya.

Iryác hogy õ neki két felesége vólt,
Myrto, és Xantyppe, ez két ió aßony vólt,
Xantyppe ablakról nyakon öttötte vólt,
Baráti eßt latuan, nekic így felelt vólt.

Tudom vala dörgés vián hogy viz eséc,
De nem tudtam reám honnét köuetközzéc,
Azért minden ember rólla gondolkodgyéc,
Viz elõt ideyén õ be takarodgyéc.

Volt fontani, bõsi bēgény vén iámbornac,
Morgo feleségi mint ötöt tartottác,
Vstökön is gyakran bēgént meg vondostác,
Czodálom nem használt, meg is mint hizlaltác.

De mind ebből bölczec írásokba mongyác,
 Engedelmség nec példayát tanullyac,
 Bölczec közzé azért ők aſt nem ſámlallyác,
 Ki nem akar túrni, mindenec meg hallyác.
 Iacob Patriarchát például vegyeteç,
 Ti feleségteket hogy vgy bereſſeteç,
 Fogyatozóſokba ſokat fel vegyeteç,
 Mint Lea vakfagát Iacob ſenuedgyeteç.
 Nincz köuekben írýác dragáb Vnionál,
 Az házaſoc közöt erösb ſeretenél,
 Mint az kö erzetel el véſ ſemmit haſnál,
 Igy ſeretet nélküł házaſág ſem haſnál.

DE EDUCATIONE LIBERORVM.

Iſten ayándéka házaſág gyümölcze,
 Azért az fiakat Attyac más töruente,
 Ne taniczác, hanem Wrac ſélelmere,
 Haylo veſő ninczen gyermek ſerelmere.
 Szolláſában nyeluet gyermek zabolázza,
 Ideyén Attyaknac legyen arra gongya,
 Mert nem kiczin dolgot biſtac az Attyakra,
 Ha reſteç, az tiſtöt Iſten adgya máſra.
 Életöç röuidül az gonöſ fiaknac,
 Kic tanitáſokat nem veſic Attyoknac,
 Iollehet gyakorta okot arra adnac,
 Attyac, hogy kedueznec ö gonöſlágoknac.

Régi

Régiektől példát vehetnek magoknak,
Tanításá mint vőlt nállóc iffuságnac,
Magoc viselésbe módgya volt azoknac,
Tiszteléseget véloc hogy ők valhassanac.

Gongyoc nagyob nekic az iffuságra volt,
Licurgus is Polgarinac ašt hatta volt,
Kiczin korokban szoknac az iámborlátot,
Nyernének magoknak így nagy nemességet.

Oluastuc Romában is illy szokásoc volt,
Iffuságot ióra mint tanítottac ot,
Mellyekre varrottac mert az veres bárfont,
Ra nézuén követnéc à semérmességet.

A bölcz Salamon is frya ašt könyüében,
Iòindulat legyen az kiczin gyermekben,
Téy korában válic az iò turo mellyben,
Lében, mint hallottuc ešt példa beszédben.

*So Fiakat ritkán mire hogy most halinok.
So Peldat atiakban, mertt könsöc Latinok.
Az gonosz holonak, gonoz Fiat hallinok.
Furialan ittiakat, ez okka hogy Latinok.
Oltot fiait ember kertében Heuclij
Arvaimaszeremetekévininle, le metely
Fgenes karuhoz uzat Szepen Kötöz y.
Hogyse ne virecni his korában Fiter.
A Femulen atiak vordot uermekokre.
Kispeinek adig az ee Fiter.*

Mig haylandóc addig vigyéc iò erkölcsre,
Ne iúsanac végre nagy vesedelemre.

Nagy sám adásoktól òk meg menekednec,
Ha iò tanítóyoc lésnec gyermekeknc,
Tisztátalan fióknac bennec nem òrúlnec,
Igy lésnec keduében vélóc az Istenec.

Nem adatic dragáb adomány Istentól,
Kit sèp magzattockal látogat Mennyeckbòl,
Nem tiédre viselè gondot felly Istentól,
Ha életét veszed, sámot vében arról.

El vesendò marhát keresnec fióknac,
Bolond attyac kiért nagy fokafáradnac,
Hóltoc vtán nekic iót keuelet hadnac,
Czac légyen loc pénzóc kiuel ebózzanac,

Példat bent írásban rékozlo fiuról.

Ue dicitur az atiak ak. Szent Istvánról aból
Hogy karth ne ualiantak nagyoc az Fiakból.
Adianu a nagyob rést nekik iamborségból,
Imber gondot iúfely tezeplamodra.
Ha Isten dac uelle tamozb minden iora
Ne uoz a rad cötet az Himál koda fra.
Mert túnyasag okett ad a gonozsagra
Czsalakhozna. Sőtán leam Szépségen.
Imu Szenten ten of Rohaia Herében
Nagy te nem tarótiorso Pergetesben.
Ketheny Berbec Szab rat, ha minsen az erzem
ben.

Stallottu k regenten Mathe Deak Varnai
Székfőnökön szövege. Lara keves haznal.
Nem az Feltege nem gyu hurokta magat.
Forma sul utata gyenge Szep kes Karia.
fo Leannak Lezen amak Duzirety.
Ha clo mefer legyel magat ekhessity.
Beliböl miy esmerie k miy Legien feo Arty.
Forma hoz Szöves miy Legyon Szeretety.
Olian Leannedat miy kezedei Vaqron.
Hogy io Fokler euel Tizte sseget Vation ..
Utanna mindenöt. Duziretet Szaron.
Fetal mmak szentol. Vögre Velled Alarion.

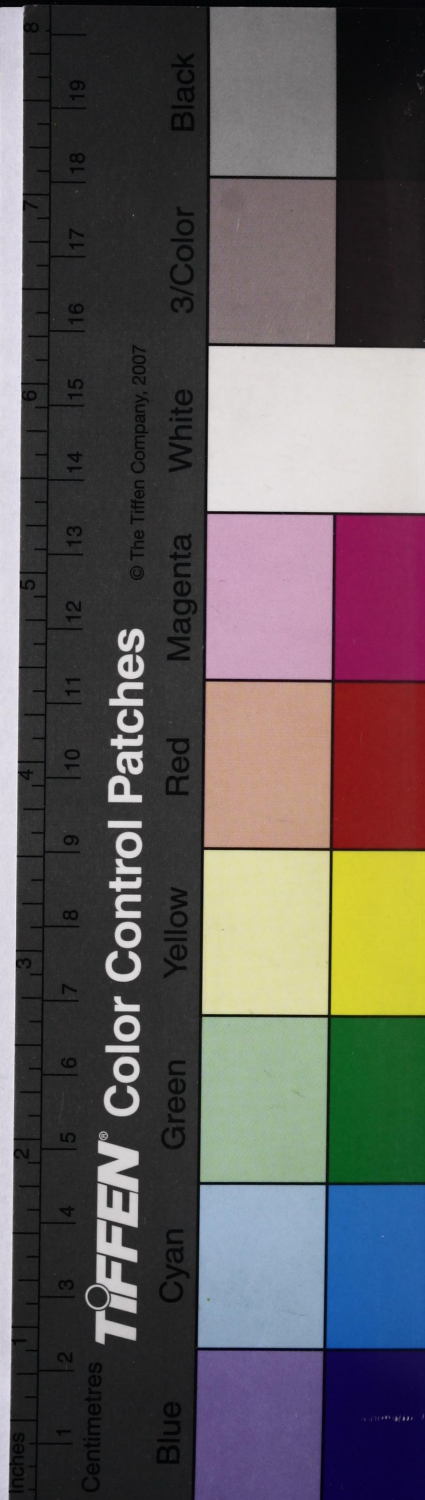
Nagy sok ioval Isten hazza sokat Lassa.
Mienből raitok legyen neky Szep Aldassa.
Kozziben, az goncz Satant ne Boorzasa.
Szeretetnek köztök Legyen maradaassa.
Az ky oneklötte eszt egy io kedueben
miy hi tallalod nehet, az Uer sok Feiben.
Foltot Imberenek tölta Feirömben.
Hogy hazza maga Legien Isten kezében.

F. 113

12

Mig haylandóc addig vigy
 Ne iúlsanac végre nagy ve
 Nagy sám adásfoktól
 Ha iò tanitóyoc lébnec gye
 Tisztátalan bóknae bennee r
 Igy lébnec keduében vélóc a
 Nem adatic dragáb ad
 Kit lép magzattockal látog
 Nem tiédre visélf gondot fe
 Ha életét véstred, sámot vést
 El véstendõ marhát ker
 Bolond attyac kiért nagy f
 Hóltoc vtán nekic iót keue
 Czac légyen loc pénzóc kiu
 Pédat fiend írásban réke

*ne bethnek az atiak a
 Hogy karte ne ualliana
 Adiana nagyob réstt n
 Ember gondot iúfot
 Ha Isten dac uelle tam
 Ne uoz a ssad cötet az
 Mert tünigafag okatt a
 Czfa lae hoznac S
 Minn Kéran for ot R
 Nagy te nem carótior
 Ketheny Berbec Szab a*

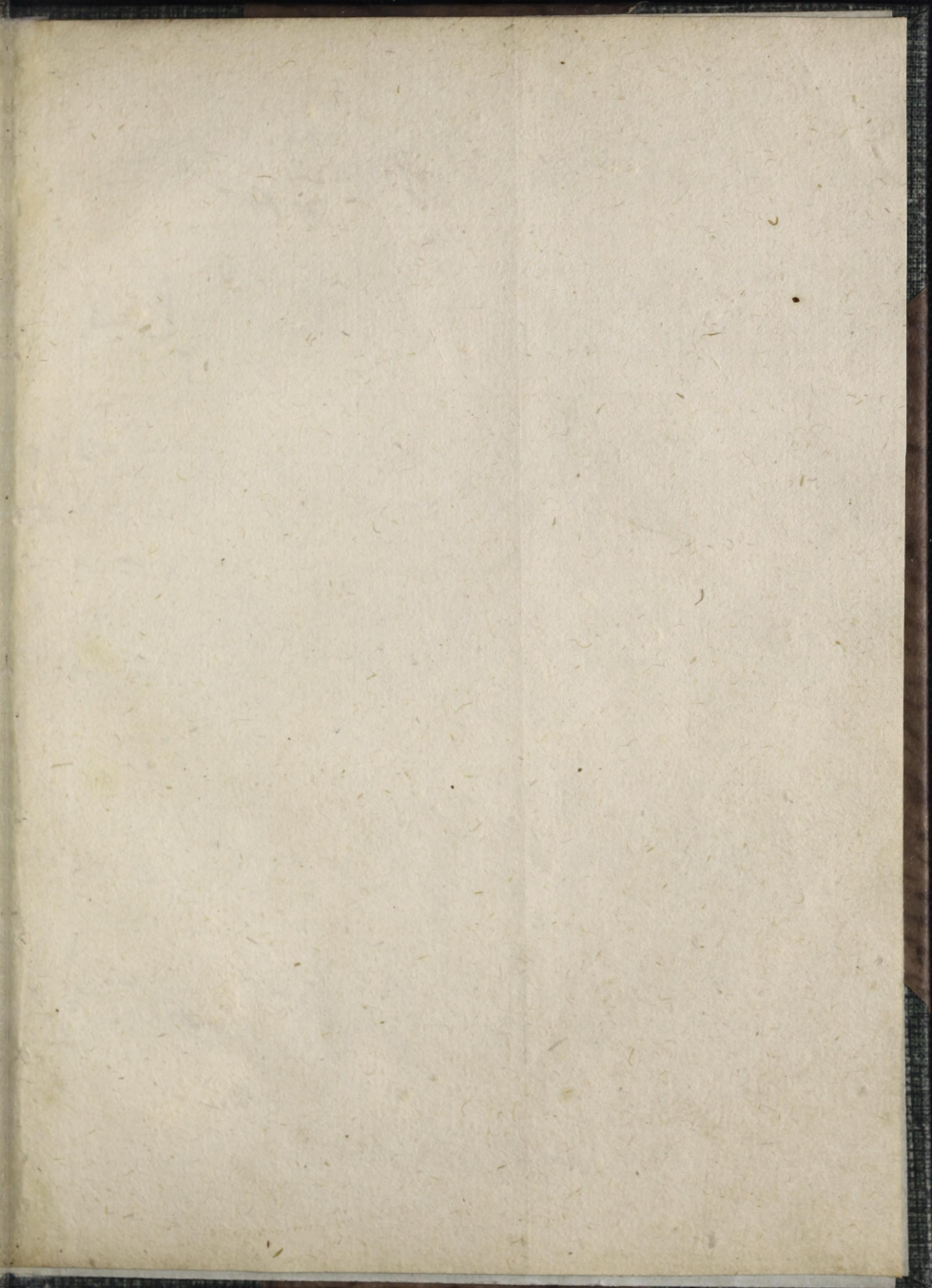
Stallottu k regenten Mathe Deak Varnat
Szakbordaban szottek, Lara kenes haznal.
Mer az Feltege nem gyakorolta magat:
Forma sulvintata, gyenge Szep ker Karial.
fo Leamnak Lezen amak Duzirety.
Ha clo meferleggel magat cklessity.
Nalibol miy esmerick miy Legien feo Tizty.
Forma hoz Szucsingz Legyen Szeretety.
Oliam Leamedat miy kezedei vagyon.
Hogy io Fekeler enel Tizte sseget Vation
ittanna mindenot. Duzfretet Szagron.
Fitalmmat szentol. Vegre Velled Vation.

Nagy sok ional Isten hazzasokat Lassa.
Miebol raitok legyen neky Szep Aldassa.
Kozziben, az goncz Satant ne Dozfasa.
Szeretetnek keortok Legyen maradasa.
Az ky enek lotte ezt egy io kedueben
Miyh Tallalod nehet, az Uersek Feiben.
Foltot Imberenek tija Fervomeben.
Hogy hazasaga Legien Isten kezeben.

Fini

Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, likely from a 17th or 18th-century manuscript. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines across the upper two-thirds of the page.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Georgius Körner Professor

göppius

Körner
Körner
Körner

